

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารความเสี่ยงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารความเสี่ยงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อสร้างแนวทางการบริหารความเสี่ยงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผู้วิจัย ได้ดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
 3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
 4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
- โดยมีสาระสำคัญดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักวิเคราะห์นโยบายและแผนหรือผู้ที่ปฏิบัติงานแทนในตำแหน่งนักวิเคราะห์นโยบายและแผนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้แก่ องค์กรบริหารส่วนจังหวัด จำนวน 1 คน เทศบาลนคร จำนวน 1 คน เทศบาลเมือง จำนวน 4 คน เทศบาลตำบล จำนวน 31 คน และองค์กรบริหารส่วนตำบล 121 คน รวมทั้งหมด จำนวน 158 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

สำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเรื่องการบริหารความเสี่ยงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นจากการศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีและเอกสารที่เกี่ยวข้อง ซึ่งแบบสอบถามมีลักษณะปลายเปิดและปลายปิด แบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ ระดับตำแหน่ง

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยความเสี่ยง ได้แก่ โครงสร้างการจัดองค์การ ความรู้ความสามารถของบุคลากร นโยบายและวิธีบริหารงานด้านบุคลากร และภาวะผู้นำของผู้บริหาร

เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ และได้กำหนดค่าคะแนนของช่วงน้ำหนัก ดังนี้

- 5 หมายถึง ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยความเสี่ยงอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยความเสี่ยงอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยความเสี่ยงอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยความเสี่ยงอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยความเสี่ยงอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง ได้แก่ ด้านสภาพแวดล้อมภายในองค์กร ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ ด้านการระบุความเสี่ยง ด้านการประเมินความเสี่ยง ด้านการบริหารจัดการความเสี่ยง ด้านกิจกรรมการควบคุม ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร และด้านการติดตามประเมินผล เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ และได้กำหนดค่าคะแนนของช่วงน้ำหนัก ดังนี้

- 5 หมายถึง ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 แนวทางการบริหารความเสี่ยงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผู้วิจัยได้นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 3 เพื่อมาสังเคราะห์ แล้วสรุปเพื่อหาแนวทางการบริหารความเสี่ยงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างและพัฒนาเครื่องมือโดยดำเนินการสร้างตามลำดับขั้นตอนต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาเอกสาร รายงานการวิจัย แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารความเสี่ยงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย และสร้างแบบสอบถาม

ขั้นที่ 2 กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย วัตถุประสงค์การวิจัย และสร้างแบบสอบถามให้สอดคล้องกัน

ขั้นที่ 3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความครอบคลุมของข้อคำถาม ความเหมาะสมของปริมาณคำถาม ความชัดเจนของภาษา และรูปแบบของแบบสอบถาม แล้วนำมาปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ขั้นที่ 4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน โดยมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทหรือสูงกว่าปริญญาโท เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ความสอดคล้องในความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิด้วยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ได้ค่าอยู่ระหว่าง 0.87

ขั้นที่ 5 นำข้อคำถามไปปรับปรุงตามผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะ เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และจัดทำเป็นแบบสอบถาม

ขั้นที่ 6 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try - out) กับพนักงานที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ โดยการตรวจสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's coefficient alpha) ได้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของแบบสอบถามปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารความเสี่ยงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เท่ากับ 0.95

เนื่องจากการวิจัยได้กำหนดระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ประกอบไปด้วย ขั้นตอนการเตรียมการ ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลในแนวทางหนึ่ง โดยการค้นคว้าจากเอกสาร ตำรา และผลงานวิจัยที่เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง เพื่อนำมาใช้ในกระบวนการสร้างเครื่องมือที่สามารถนำไปใช้ในกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนเครื่องมือที่นำมาใช้ในการเก็บรวบรวม ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ที่มีลักษณะเป็นการสัมภาษณ์แบบปลายเปิด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยทำบันทึกเสนอสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา เพื่อออกหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามจากพนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามไปยังหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาเพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล จำนวนครบตามจำนวน 158 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

3. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล ปรากฏว่าข้อมูลครบถ้วนสมบูรณ์ จากนั้นจึงทำการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างนำเสนอโดยใช้สถิติร้อยละ (Percentage) ค่าความถี่ (Frequency) สถิติค่าเฉลี่ย (μ) ค่าความแปรปรวน (σ)

การหาค่าร้อยละ (Percentage) (ชานินทร์ ศิลป์จารุ, 2550, หน้า 65)

$$P = \frac{X \times 100}{N}$$

$$P = \text{ค่าร้อยละ}$$

$$X = \text{จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม}$$

$$N = \text{จำนวนประชากร}$$

2. การหาค่าเฉลี่ย (Mean) (ชานินทร์ ศิลป์จารุ, 2550, หน้า 66)

$$\mu = \frac{\sum X}{n}$$

$$\text{เมื่อ } \mu = \text{ค่าเฉลี่ย}$$

$$\sum X = \text{ผลรวมผู้ตอบแบบสอบถาม}$$

$$N = \text{จำนวนประชากร}$$

3. การหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) (ชานินทร์ ศิลป์จารุ, 2550, หน้า 66)

$$\sigma = \sqrt{\frac{\sum (x^2 - \mu)^2}{N_p}}$$